

Legal Perspectives on the Internet International Conference *5th edition*

CYBERSPACE, THE FINAL FRONTIER?
CONCLUDING AND PERFORMING AGREEMENTS

OCTOBER 30TH 2021

MAIN PANEL – “THE DIVERSITY OF CYBERSPACE”

Ioana Maria Costea, PhD Associate Professor, Faculty of Law, Alexandru Ioan Cuza University of Iași	<i>Opening Speech</i>
Carmen Tamara Ungureanu, PhD Professor, Faculty of Law, Alexandru Ioan Cuza University of Iași	<i>Cyberspace, the Final Frontier? Concluding and Performing Agreements. Unfair Terms in B2B Adhesion Contracts - Short Introduction to the Conference Theme</i>
Sebastian Spinei, PhD Associate Professor, Faculty of Law, Lucian Blaga University of Sibiu	<i>Digital Space and Judicial Procedure</i>
Șerban Diaconescu, PhD Associate Professor, Faculty of Law, Babeș-Bolyai University, Cluj-Napoca	<i>Concluding Agreements in Cyberspace. How to Protect Vulnerable Persons?</i>
Gabriel Edmond Olteanu, PhD Professor, Faculty of Law, University of Craiova	<i>Execution of Contracts Regarding Creations Used in the Virtual Space</i>
Ruxandra Răducanu, PhD Professor, Faculty of Law, University of Craiova	<i>Computer Related Forgery. Interference and Connections With Other Crimes</i>
Gabriel Ungureanu Executive Director, Wolters Kluwer Romania	<i>Next Level of Jurisprudence Search: Enhancing by Artificial Intelligence</i>

MAIN PANEL – “LABOR LAW AND CYBERSPACE”

Luminița Dima, PhD Professor, Faculty of Law, University of Bucharest	<i>Telework and Its Challenges in Times of Pandemic</i>
Raluca Dimitriu, PhD Professor, Faculty of Law, Bucharest University of Economic Studies	<i>Labour and Its New Contours</i>
Felicia Roșioru, PhD Associate Professor, Faculty of Law, Babeș-Bolyai University, Cluj-Napoca	<i>The Legal Status of Workers on Demand via the App</i>
Charles Szymanski, JD Professor, Faculty of Law, Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania	<i>The Future of Labor Law</i>

MAIN PANEL – “DISRUPTIVE TECHNOLOGIES AND DIGITAL MARKETS”

Eleni Kaprou, PhD

Lecturer, Law School of Brunel University London, UK

Regulating AI in the EU: The Role of the Markets

Lucian Bercea, PhD, Andreea Verțeș-Olteanu, PhD

Professor, Faculty of Law, West University of Timișoara

Lecturer, Faculty of Law, West University of Timișoara

Smart Contract As Technical Writing

Mateja Durovic, PhD

Reader, School of Law, King’s College London, UK

Smart Contracts and Consumer Protection

Lenuța Alboai, PhD

Professor, Faculty of Computer Science, Alexandru Ioan Cuza University of Iași

Open Science Discussion in a Technological Context

ROUND TABLE – “TOURISM OF THE FUTURE: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES OF SMART TECHNOLOGIES”

Nicos Komninos

Professor, Aristotle University of Thessaloniki, Greece

Smart City Technologies and Testbeds For Tourism-led Cities

Gabriela Carmen Pascariu

Professor, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania

The Impact of Smart Tourism Initiatives Upon Urban Resilience

Dimitrios Buhalis

Professor, Bournemouth University, United Kingdom

Smart Tourism and Hospitality Strategies towards 2030

Oana Mihaela Stoleriu

Lecturer, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania

The Digital Footprint of Tourists and Their Hidden Messages

Smart contracts - un rendez-vous fericit între contract și tehnologie?
Smart Contracts - A Happy Rendez-Vous Between Contract and Technology?

Conf. univ. dr. **Maria Dumitru-Nica**

Facultatea de Drept și Științe Administrative, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava

Rezumat: Analiza binomului „*contract-tehnologie*” în statica și dinamica lui reprezintă un subiect de actualitate și, totodată, o provocare. Tehnologiile emergente conferă noi valențe relației dintre cele două elemente făcând ca adagiul „*code is law*” să dobândească o nouă intensitate și să se transforme într-o realitate. *Smart contracts* este o noțiune tot mai des întâlnită în limbajul tehnic, dar și în cel juridic. Fără a avea pretenții în privința epuizării prezentării și, *a fortiori*, a elucidării problematicei juridice generate de interferența tehnologiei cu contractul sub cupola *smart contracts*, vom încerca să prezentăm particularitățile acestui tandem și să schițăm un răspuns în privința naturii juridice a acestuia. Ce ar însemna (ne)executarea *smart contracts* și o eventuală răspundere, traduse în termenii tehnico-juridici, este iarăși interesant de aflat. Răspunsul la întrebarea din titlu rămâne „*la lumina și înțelepciunea*” cititorului care pe baza susținerilor noastre, și nu numai, își va fi format propria convingere.

Abstract: The analysis of the contract-technology binomial in its statics and dynamics is a topical issue and, at the same time, a challenge. Emerging technologies add new valences to the relationship between those two elements, making the adage „code is law” acquire a new intensity and become a reality increasingly more. Smart contracts is a notion more and more common in technical language, but also in the legal one. Without pretending to exhaust the presentation and, a fortiori, to elucidate the legal issue generated by the interference of technology with the contract under the dome of smart contracts, we will try to present the particularities of this tandem and outline an answer regarding its legal nature. What would mean the (non)performance of smart contracts and a possible liability, translated in technical-legal terms, is again something interesting to find out. The answer to the question from the title remains „at the light and wisdom” of the reader who, based on our allegations, and not only, will have formed his own conviction.

Cunoașterea clientelei pe piața cripto activelor - între teorie și practică
Know Your Customers on the Crypto Assets Market - Between Theory and Practice

Lect. univ. dr. **Alina V. Popescu**

Departamentul de Științe Juridice și Administrative, Universitatea Constantin Brâncoveanu Pitești

Rezumat: Cunoașterea clientelei reprezintă o modalitate de a evita producerea unor fraude ori implicarea în activități infracționale, cum ar fi cele de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Măsurile privind KYC sunt importante atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru clienți și deși cele mai cunoscute publicului sunt măsurile KYC pe care le aplică mediul bancar, legislația a extins obligativitatea aplicării acestor măsuri și asupra altor instituții financiare, nefinanciare și furnizori de servicii. Un element de noutate privind KYC îl reprezintă obligarea furnizorilor de servicii de schimb între criptoactive și moneda fiduciară să aplice măsurile de cunoaștere a clientelei, pe fondul specificului pe care aceste active îl prezintă și ținând cont de faptul că acești furnizori își desfășoară activitatea pe o piață nereglementată.

Abstract: Knowing Your Customers is a way to avoid fraud or involvement in criminal activities, such as money laundering or terrorist financing. KYC measures are important for both, business and customers, and although are the best known to the public the KYC measures applied by the banking environment, the legislation has extended the obligation to apply these measures to other financial, non-financial institutions and service providers. A novelty regarding KYC is the obligation of exchange service providers between crypto assets and fiat currency to apply measures to know the customers, on the background of the specificity of these assets and taking into account the fact that these providers operate in an unregulated market.

Tehnologia blockchain în executarea contractelor de publicitate comercială online
Blockchain Technology in the Performance of Online Advertising Contracts

Drd. Aura-Elena Amironesei

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Relațiile contractuale în spațiul virtual au dobândit o nouă dimensiune amprentată inevitabil de avansul tehnologic fără precedent. Noile tehnologii tind să suplinească aportul uman în executarea contractelor, mai ales a celor cu executare de natură la rândul său virtuală, înlăturând totodată și erorile, respectiv fraudele umane. Contractele de publicitate comercială online nu reprezintă o excepție de la incidența neexecuțiilor contractuale sau de la fraudarea părților prin diverse mijloace la rândul lor digitale. În acest context, noile tehnologii, în special tehnologia blockchain, se prefigurează drept o soluție pentru executarea conformă a tuturor termenilor contractuali ce sunt încorporați într-un smart contract. Elementele contractuale clasice sunt transpuse în linii de cod ce devin legea părților în publicitatea online, iar criptomonede sau tokens iau locul clasicului ”preț” plătit în bani.

Abstract: The contractual relationships in virtual space have acquired a new dimension which is inevitably marked by the unprecedented technological advance. The new technologies tend to replace the human input in the execution of contracts, especially the ones involving a virtual performance, preventing human errors and frauds. Online advertising contracts do not stand as an exception from breaches of contract, neither from digital types of fraud. In this context, the new technologies, especially the blockchain technology, appear to be a solution for the full performance of the contractual terms that are embedded in a smart contract. The traditional contractual elements are transposed into lines of code which become the law of the parties in online advertising, and cryptocurrencies along with tokens become a replacement for the traditional price paid in money.

Tehnologia Blockchain și testamentele electronice
Blockchain Technology and Electronic Wills

Drd. Aniela-Flavia Ticau-Suditu

Facultatea de Drept, Academia de Studii Economice din București

Rezumat: În acest studiu examinăm impactul tehnologiei digitale asupra dreptului succesoral, în special în contextul redactării testamentelor electronice. Considerăm că este un subiect de mare importanță, observând că, deși nu suntem în măsură să abordăm într-un mod divers faptul natural al morții, ne putem personaliza, în funcție de propriile noastre așteptări și principii, ieșirea din scenă. În acest context, certitudinea și predictibilitatea îndeplinirii dispoziției de ultimă voință sunt esențiale. Având în vedere că redactarea unui testament tradițional are multiple limitări, vom analiza modul în care tehnologia oferă mecanismele necesare pentru a îndeplini, într-o manieră cât mai fidelă, dispozițiile de ultimă voință. În acest scop, vom evalua implicațiile tehnologiei de tip „Blockchain” în context succesoral, examinând atât deficiențele, cât și argumentele care stau la baza implementării tehnologiei pe scară largă.

Abstract: In this study we examine the impact of information technology on inheritance law, especially in the context of drafting electronic wills. We consider it a subject of great importance, noting that, although we are unable to approach in a diverse manner the natural fact of death, we can personalize, according to our own expectations and principles, our way out of the scene. In this context, the certainty and predictability of the fulfillment of the last will dispositions are essential. Given that the writing of a traditional will has multiple limitations, we will analyze the manner in which technology offers the necessary mechanisms to fulfill exactly the dispositions of the last will. To this end, we will evaluate the implications of the Blockchain technology on the inheritance issue, examining both the shortcomings and the arguments underlying the implementation of the technology on a large scale.

Piața unică digitală. Privire comparativă asupra contractelor digitale
Digital Single Market. Comparative View Regarding Digital Contracts

Lect. univ. dr. **Andra Iftimiei**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Piața unică digitală reprezintă una dintre cele 6 politici prioritare ale Comisiei Europene, construcția acesteia fiind realizată pe trei piloni majori: accesibilitate, mediu și economie și societate. Contractele digitale reprezintă unul dintre principalele instrumente utilizate la nivel mondial, nu doar european, în vederea maximizării creșterii rezultatelor pozitive în materie de economie eficientă. Pornind de la analiza legislației europene în domeniul contractelor digitale, prezentul articol presupune o abordare care pleacă de la general înspre special. Astfel, în prima parte a articolului vor fi prezentate și analizate elementele definitorii pentru piața unică digitală; cea de-a doua parte a articolului se concentrează pe analiza legislației europene privitoare la contractele digitale, precum și pe analiză punctuală, comparativă, asupra modului în care fiecare stat a înțeles implementarea și rolul contractelor digitale în propria ordine juridică.

Abstract: The digital single market presents one of the 6 priority policies of the European Commission, its construction being carried out on three major pillars: accessibility, environment and economy and society. Digital contracts are one of the main tools used worldwide, not just in Europe, to maximize the growth of positive results in terms of an efficient economy. Starting from the analysis of European legislation in the field of digital contracts, this article presupposes an approach that goes from general to special. Thus, in the first part of the article the defining elements for the digital single market will be presented and analyzed; the second part of the article focuses on the analysis of European legislation on digital contracts, as well as on a punctual, comparative analysis of how each state understood the implementation and role of digital contracts in its own legal order.

Algoritmul - participant în procesul de încheiere a contractului
The Algorithm - Participant at the Conclusion of Contract

Drd. Crina-Maria Stanciu

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Codrin-Alexandru Ștefăniu, Teaching Assistant
University of Aberdeen Scotland

Rezumat: La momentul în care se dorește încheierea unui contract, subiectul de drept se găsește în ipostaza de a alege un scenariu potrivit acestei etape (fie negociază clauzele contractului, are loc un schimb al ofertei și al acceptării). Cu toate acestea, insul urmărește adaptarea acestui proces la cerințele din prezent pe care, de asemenea, omul și nevoile schimbătoare le vor dicta (încheierea contractului într-un termen scurt; interpretarea corectă a clauzelor contractuale în vederea respectării voinței reale a părților). În acest sens, lucrarea va încerca să releve nivelul de încredere pe care omul îl va putea avea în algoritm, pornind de la modul în care este acesta tratat din punct de vedere juridic, comparându-se condițiile necesare a fi îndeplinite la încheierea unui contract cu modul în care este programat acest nou instrument.

Abstract: At the moment when it is desired to conclude a contract, the subject of law find themselves in the situation of choosing a scenario in accordance with this stage (either they negotiate the clauses of the contract or there is an exchange of offer and acceptance). However, the individual seeks to adapt this process to the current requirements that mankind and changing needs will also dictate (concluding the contract in a short time; correct interpretation of the contractual clauses in order to respect the real will of the parties). In this sense, the paper will try to reveal the level of trust that humans can have in the algorithm, starting from the way it is treated from a legal point of view, all the way to comparing the necessary conditions to be met when concluding a contract with how this new tool is programmed.

Perspective curente de semnare a contractelor online în dreptul comparat
Current Perspectives for Online Contracts Signing in the Comparative Law

Drd. **Andreea Luminița Buțureanu-Cărpuşor**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Posibilitatea semnării contractelor în variantă electronică este o practică răspândită cu mult înainte de începutul pandemiei COVID-19 la nivel global și continuă să faciliteze relațiile dintre părți, prestarea de servicii și obținerea de profituri. În ciuda posibilității de semnare frauduloasă a contractelor, încheierea online aduce beneficii importante în reducerea birocrăției și pentru relațiile comerciale internaționale. Lucrarea de față își propune să delimiteze specificul semnării contractelor online în România și Marea Britanie. Scopul acestui demers comparativ este atât de a evidenția oportunitățile oferite de legislația actuală, cât și de a identifica potențiale îmbunătățiri legislative locale prin raportare la legislația britanică. În prima parte, discutăm despre legislația țării noastre și tipurile de contracte care se pretează semnării online. În partea a doua, problematizăm semnarea contractelor online în Marea Britanie.

Abstract: The possibility of electronic contract signing is a widespread practice long before the onset of the global COVID-19 pandemic and continues to facilitate relations between the parties, the provision of services and profit-making. Despite the possibility of fraudulent signing of contracts, online signing brings important benefits in reducing bureaucracy and for international trade relations. This paper aims to delimit the specifics of signing online contracts in Romania and the United Kingdom. The purpose of this comparative approach is both to highlight the opportunities offered by current legislation and to identify potential local legislative improvements in relation to British legislation. In the first part, we discuss the legislation of our country and the types of contracts that are suitable for signing online. In the second part, we approach the signing of online contracts in the UK.

Buna-credință în contractele click-wrap
Good Faith in Click-Wrap Contracts

Drd. **Sorin-Claude Modreanu**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Dreptul a avut dintotdeauna menirea de a răspunde necesităților societății, asigurând un cadru normativ raporturilor juridice desfășurate în societate, care să imprime siguranță circuitului civil. Evoluția din ce în ce mai rapidă a tehnologiei reprezintă o provocare constantă pentru drept, care trebuie să-și demonstreze capacitatea de adaptare și să fie întotdeauna actual. Așadar, într-o societate cu 4.8 miliarde de utilizatori internet (61% din întreaga populație) este firesc faptul că interacțiunile dintre drept și internet sunt tot mai dese și mai importante. În acest articol este analizat așadar unul dintre cele mai utilizate contracte încheiate prin intermediul internetului, și anume contractul de tip click-wrap, în care consimțământul este exprimat prin simpla apăsare a unei căsuțe. Astfel, este de interes modul în care funcționează principiul general al buneii-credințe din materia contractuală în astfel de acte juridice, ce efecte are acesta din urmă și cum se aplică în această situație.

Abstract: Law was always destined to answer all the necessities of society, making sure that there is a legal framework for the legal relationships which take place in society, that would induce certainty to the legal field. The ever faster technological evolution is a constant test for law, which has to demonstrate its capacity to adapt and always stay actual. Thus, in a society with 4.8 billions of internet users (61% of the entire population) it is only natural that interactions between law and internet are more frequent and important. In this article we analyse one of the most used remote contracts concluded through the internet, which is the click-wrap contract, in which the consent is expressed simply by clicking on an icon. Such, the way that the general contractual principle of good faith works in such legal acts, what are its effects and how it applies in this situation are of interest.

Are the ICSID Arbitration Clauses in Investment Contracts Concluded via Smart Contracts Valid?

Elnur Karimov, PhD student
Kyushu University, Japan

Abstract: Technology has affected all realms of life, including law, and brought several questions that domestic and international law needs to deal with. Blockchain technology that gained popularity with the emergence of intellectual technologies and crypto currencies is also being discussed within contract law. Some of the questions include the wide interpretation of the concept of “consent”, and the validity of the consent written in advance in computer codes, as well as in the ICSID arbitration. This Article describes the blockchain technology and its areas of application, the definition and form of smart contracts and their differences from traditional types of contracts. It discusses the validity of arbitration clauses included in smart contracts in the light of the International Convention on the Settlement of Investment Disputes and other texts of the ICSID related to the investment arbitration, decisions of the ICSID tribunals and doctrine. Although it is hard to claim that even the institutional arbitration centers such as the ICSID possess the necessary technical capacity to interact with smart contracts, this study has concluded that taking into account the level of flexibility of the condition of the 'consent in writing' interpreted in several ICSID tribunal decisions on the jurisdiction, it is possible in theory to conclude a valid arbitration agreement in the form of the smart contract which can be written in codes and self-executed. Besides, this Article has revisited the ICSID model arbitration clauses and based on these clauses, suggested a new and appropriate arbitration clause for the smart contract.

Utilizarea blockchain în soluționarea litigiilor
Blockchain Dispute Resolution

Drd. Tudor-Matei Rusu

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Nu prezintă o noutate faptul că persoanele, din dorința de a soluționa cât mai rapid un diferend, apelează cât mai des la mijloacele alternative de soluționare a litigiilor. Această situație este întâlnită, preponderent, în cazurile în care obiectul litigiului este unul relativ redus. Nici utilizarea platformelor online de soluționare a litigiilor nu mai prezintă o noutate, acestea devenind din ce în ce mai folosite în ultima perioadă. Un aspect de noutate este reprezentat de utilizarea tehnologiei blockchain în soluționarea litigiilor. Prin utilizarea acestei tehnologii, platformele online structurează procesul de soluționare a litigiilor dar îi și remunerează pe arbitri. Totodată, tehnologia blockchain poate fi utilizată concomitent cu anumiți algoritmi în așa fel încât litigiile să fie soluționate fără intervenția unui factor uman (doar în baza documentelor și cererilor depuse de către părțile litigante).

Abstract: The alternative dispute resolution methods (ADR) are not something new, neither the online dispute resolution platforms (ODR). In the last period of time more and more online platforms started to use blockchain to settle disputes. The blockchain technology is used by the platforms to set up arbitration, organize dispute adjudication and reward the arbitrators. Also, it can be used in a way which allows the disputing parties interact with each other through the platform, while the latter acts like a mediator, using algorithms that facilitate the interaction between the parties.

Uberizarea dreptului - pericol sau oportunitate pentru profesiile juridice liberale?
Uberization of Law - Danger or Opportunity For The Liberal Legal Professions?

Drd. **Cătălin Boacnă**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Termenul de uberizare a devenit prezent în limbajul uzual al ultimilor ani, odată cu extinderea celebrei firme americane de ride-sharing. Principiul de bază este acela că o aplicație informatică instalată pe telefonul mobil poate crea legătura dintre un conducător auto independent și un client care evită serviciile de taximetrie. Criza sanitară provocată de coronavirus a accentuat uberizarea unor domenii precum piața muncii, medicina, IT, etc. În acest context, apreciez că termenul poate fi folosit în mod adecvat și în ceea ce privește dreptul. Există deja platforme care oferă servicii juridice online sau intermediază legătura dintre client și avocat. De asemenea, unele softuri legislative pot înlocui sfaturile juridice ale unui avocat sau pot prevedea rezultatul unui proces prin folosirea unor algoritmi. În acest context, uberizarea dreptului reprezintă un pericol sau o oportunitate pentru contractul de asistență juridică definit de Legea 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat?

Abstract: The term uberization has become present in the usual language of recent years, with the expansion of the famous American ride-sharing company. The basic principle is that a computer application installed on the mobile phone can create the connection between an independent driver and a customer who avoids taxi services. The health crisis caused by coronavirus has accentuated the uberization of areas such as the labor market, medicine, IT, etc. In this context, I believe that the term can also be used appropriately in terms of law. There are already platforms that offer legal services online or mediate the connection between the client and the lawyer. Also, some legislative software can replace the legal advice of a lawyer or can predict the outcome of a lawsuit by using algorithms. In this context, does the uberisation of the law represent a danger or an opportunity for the legal aid contract defined by Law 51/1995 on the organization and exercise of the legal profession?

**Executarea acordurilor încheiate prin mijloace electronice rezultate din mediere în
litigiile de comerț internațional în baza Convenției de la Singapore**
*Enforcement of Settlement Agreements Resulting from Mediation Concluded by Electronic Communication in
International Trade Disputes under the Singapore Convention*

Drd. Ionela-Diana Pătrașc-Bălan
Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Principala reticiență a părților în a soluția litigiile de comerț internațional prin mediere a fost lipsa de forță executorie a acordului de mediere. The United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (the Singapore Convention), Convenția Națiunilor Unite cu privire la acordurile internaționale rezultate din mediere (Convenția de la Singapore) este primul instrument multilateral care reglementează problematica referitoare la recunoașterea și executarea acordurilor de mediere internaționale încheiate în materie comercială. Prin prezentul articol ne propunem să analizăm condițiile în care un acord de mediere și, în particular, un acord de mediere încheiat prin mijloace electronice poate fi pus în executare conform Convenției de la Singapore.

Abstract: The main reluctance of the parties to resolve international trade disputes through mediation was the lack of enforceability of settlement agreement resulting from mediation. The United Nations Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation (the Singapore Convention) is the first multilateral instrument to regulate the recognition and enforcement of international settlement agreements resulting from mediation concluded in commercial matters. This article aims to examine the conditions under which a settlement agreement resulting from mediation and, in particular, a settlement agreement concluded by electronic communication is enforceable in accordance with the Singapore Convention.

Repararea prejudiciului contractual în diferite state europene
Repair of the Contractual Damages in Different Systems of Law

Dr. Violeta Melnic

Coordonator Centrul de Studii Juridice Europene, E-Institute

Rezumat: Prejudiciul contractual survine în rezultatul neîndeplinirii obligației contractuale de către una din părți. Recuperarea acestuia este importantă pentru cealaltă parte, și pentru intervenirea acesteia este necesar ca prejudiciul să fie cert, neexecutarea obligației să fie imputabilă debitorului, și ca acesta să nu fi fost reparat. Determinarea întinderii prejudiciului contractual este reglementată parțial în legislația altor state și oferă posibilități discreționare de apreciere de către părți, arbitri și judecători. Prin urmare, se impune, stabilirea unor clauze contractuale suficiente pentru aprecierea adecvată și integrală a eventualelor prejudicii care pot surveni ca rezultat al neexecutării obligației.

Abstract: The contractual damages occur as a result of failure to fulfill the contractual obligation by one contractual party. Its recovery is important to the other side, and for this to occur it is necessary that the inquired prejudice to be certain, to be attributable to the debtor defaults and it was not repaired. General rules for measuring contractual damages are recited partly in the laws of other states, and provides discretionary appreciation by the parties, arbitrators and judges. Therefore, it is required to establish proper contractual clauses for adequate and full assessment of any possible damages that may occur as a result of default.

Unele considerații mai de aproape privind timpul de muncă la distanță
Some Considerations From a Closer Look at Distance Working Time

Conf. univ. dr. **Septimiu Vasile Panainte**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Digitalizarea accentuată a activităților în ultimii ani a determinat creșterea semnificativă a situațiilor în care munca este prestată de la distanță. Dincolo de avantaje, se pot identifica și o serie de riscuri, iar printre acestea se află și aspectele care privesc evidența și gestionarea timpului de muncă. Legea nr. 81/2018 privind reglementarea activității de telemuncă poate fi apreciată ca adecvată în multe privințe. Totuși, conține și aspecte perfectibile privind: riscul stabilirii de condiții restrictive în regulamentele interne în raport de stabilirea programului de lucru și de verificarea activității telesalariaților de către reprezentanții organizațiilor sindicale ori de către reprezentanții salariaților, reglementările concrete privind evidența timpului de lucru (sunt insuficiente), protecția împotriva fragmentării excesive a timpului de lucru, necesitatea asigurării unui just echilibru între viața profesională și cea privată a telesalariatului, consacrarea dreptul la deconectare etc.

Abstract: The increased digitalization of activities in recent years has determined a significant evolution of situations in which work is performed remotely. Beyond the benefits, a number of risks can be identified, and among them are the aspects regarding the record and management of working time. Law no. 81/2018 on telework activity is definitely adequate in many aspects. Nevertheless, it also contains issues that can be improved regarding: the risk of setting up restrictive conditions in the internal regulations concerning the establishment of the work schedule or the verification of the activity of teleworkers by union representatives, concrete regulations on working time records (they are insufficient), protection against excessive fragmentation of working time, the necessity to ensure a fair balance between the professional and private life of the teleworker (it is not enough taken into account), the right to disconnect (it is not settled) etc.

Riscurile psihosociale întâlnite de salariați în raporturile de muncă specifice economiei digitale. Dreptul la deconectare
Psychosocial Risks Encountered by Employees in Digital Economy Employment Relationships. The Right to Disconnect

Drd. **Alexandra Vâlcălaru**

Facultatea de Drept, Universitatea din București

Rezumat: Deși poate fi considerată drept răspunsul la multe dintre problemele cu care se confruntă părțile unui raport de muncă, munca digitală, indiferent de forma în care este prestată, expune lucrătorii la o serie de riscuri psihosociale, de natură a vătăma sănătatea fizică și psihică, dar și bunăstarea acestora. Cel mai concludent exemplu este oferit de pandemia de Sars-CoV-2, care a redefinit raporturile de muncă, dar a adus în prim-plan și problema burnoutului cu care se confruntă lucrătorii digitali. În acest context, la nivel internațional atât statele, prin intermediul modificărilor legislative, cât și angajatorii, prin politicile interne încearcă să diminueze acest fenomen, una dintre cele mai importante măsuri adoptate fiind reglementarea dreptului la deconectare al lucrătorilor digitali.

Abstract: Although it can be considered as an answer to many of the problems faced by the parties of an employment relationship, digital work, regardless of the form in which it is performed, exposes workers to a number of psychosocial risks, such as harm to their physical and mental health, but also to their well-being. The most conclusive example is the one provided by the Sars-CoV-2 pandemic, which redefined employment relations, but also brought to the attention the problem of the burnout syndrome faced by the digital workers. In this context, internationally, both states, through amendments of the legislation, and employees, through internal policies try to reduce the burnout phenomenon, one of the most important measures being the regulation of the digital workers right to disconnect.

Încheierea și executarea contractelor individuale de muncă în lumina noilor reglementări privind introducerea semnăturii electronice și a altor mijloace informatice de comunicare și stocare
The Conclusion and Execution of a Romanian Labour Contract in the Light of Electronic Signatures and other Electronic Means of Communication and Storage

Drd. Maria Tatiana Radu

Facultatea de Științe Economice, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu

Rezumat: Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2021 s-a introdus pentru întocmirea tuturor înscrisurilor/documentelor din domeniul relațiilor de muncă rezultate la încheierea contractului individual de muncă, pe parcursul executării acestuia sau la încetarea contractului individual de muncă, în condițiile stabilite prin regulamentul intern și/sau contractul colectiv de muncă aplicabil, potrivit legii, după caz, semnătura electronică avansată sau semnătura electronică calificată, însoțită de marca temporală electronică sau marca temporală electronică calificată și sigiliul electronic calificat al angajatorului.

Abstract: By the Government Emergency Ordinance no. 36/2021, it has been decreed mandatory to elaborate all documents in the field of labour relations resulting from the conclusion of individual employment contracts, both during their execution and at their termination. This is to occur under the conditions established by the internal regulations and/or the collective labour contract, where applicable. The documents must then be signed in accordance with the stipulations dictated by law i.e. advanced electronic signature or qualified electronic signature along with the electronic or qualified timestamp and the qualified electronic seal of the employer.

Utilizarea internetului și a mediului de comunicare electronic în negocierea (încheierea) contractelor colective de muncă și în declanșarea conflictelor colective de muncă

Use of the Internet and the Electronic Communication Environment in the Negotiation (Conclusion) of Collective Labor Contracts

Drd. Gioni Popa Gavrilovici

Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice Chișinău

Drd. Cătălin Faghian

Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice Chișinău

Rezumat: Pandemia de Covid 19, dar și cea de-a patra revoluție industrială la care suntem contemporani, nu are cum lăsa nemodificate domeniile și instituțiile vieții umane în general, și pe cele de drept în special. Pe cale de consecință, acestei legități firești se vor supune și cele două mari instituții ale dreptului muncii, reprezentate de către contractele colective de muncă și conflictele colective de muncă.

Abstract: The Covid 19 pandemic, but also the fourth industrial revolution in which we are contemporaries, has no way to leave unchanged the fields and institutions of human life in general, and those of law in particular. As a consequence, the two great institutions of labor law, represented by collective labor agreements and collective labor disputes, will also be subject to this natural law.

The Boundaries of Legal Digitalization

Oksana Kiriak, Associate professor
Law Faculty of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Abstract: The contribution is devoted to the issues of qualitative updating of Ukrainian legislation, due to which the digitalization is becoming an important determinant in the intensification of civil relations, and also plays a leading role in optimizing the exchange of information not only between counterparties or consumers but also with fiscal and other regulatory authorities. In fact, the level of informatization is one of the main indicators of the socio-economic development of the state, which is objectively impossible without detailed legal regulation of these processes. In this context, the legal regulation of some of these issues immediate improvement and transformation.

Aspecte legale privind licitațiile de artă online
Legal Aspects Regarding On-line Art Auctioning

Dr. **Vlad Vieriu**, cadru didactic asociat
Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: *Lato sensu*, patrimoniul cultural mobil se suprapune peste o arie mult mai extinsă a vieții noastre culturale, mult peste dimensiunea strict tehnică a bunurilor clasate în patrimoniul cultural mobil național. Civilizația umană contemporană este astăzi interesată de viața sa culturală mai mult decât niciodată. Circulația bunurilor culturale s-a intensificat odată cu creșterea apetitului pentru cultură, pe fondul unei perioade postbelice de pace și prosperitate. Mijloacele tehnice au permis treptat gestionarea drepturilor asupra bunurilor culturale la distanță, iar apogeul a fost atins în momentul în care încheierea la distanță a actelor juridice a devenit o necesitate în timpul pandemiei. Astfel a luat naștere un univers aparte al licitațiilor de artă online, ale cărui particularități juridice sunt de actualitate.

Abstract: Lato sensu, the moveable cultural heritage overlaps a much wider area of our cultural life, much more than the strictly technical dimension of objects which are listed in the national moveable cultural heritage. The contemporary human civilization is interested, now more than ever, in its cultural life. The circulation of cultural property has intensified with the increase in the interest in culture, in the light of a peaceful and prosper post war period. The technical means have allowed the remote management of rights on cultural property, and its peek was reached when the conclusion of legal acts turned into a necessity during the pandemic. Thus, a specific universe of on-line art auctioning came to light, and its legal particularities are of current interest.

Licențele Creative Commons: o soluție alternativă la dreptul de autor în era digitală
Creative Commons Licences: An Alternative Solution to Copyright in the Digital Era

Drd. **Alexandru Toma**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Internetul a facilitat diseminarea operelor și a schimbat modul în care acestea sunt folosite odată ce o lucrare este publicată pe un website, oricine din lume o poate descărca, exploata, modifica sau republica. În acest context, protejarea muncii cuiva în întreaga lume devine complicată, dacă nu chiar imposibilă, cu excepția cazului în care autorul controlează pe deplin difuzarea operei sale. Pentru a remedia acest tip de situație, proiectul Creative Commons oferă o protecție globală a operelor, adaptându-se la legile naționale deja existente cu privire la dreptul de autor. Veritabile contracte cu valoare juridică puternică, licențele CC garantează autorului un control asupra operei sale, din moment ce acesta alege în avans modul de utilizare a operei și, totodată, oferă utilizatorilor posibilitatea de a vizualiza, descărca și distribui conținut în mod liber.

Abstract: The Internet has facilitated the dissemination of works and changed the way they are used. Once a work is published on a website, anyone in the world being able to download, exploit, modify or republish it. Therefore, protecting one's work around the world becomes complicated, if not impossible, unless the author fully controls the dissemination of his work. In order to remedy this type of situation, the Creative Commons project offers a global protection of works, adapting to the already existing national laws regarding the copyright. Creative Commons licenses, being real contracts with strong legal value, guarantees the control of content creator over his work, since he chooses in advance how to use the work, and also provides users the opportunity to view, download and distribute freely the content.

Non-fungible tokens sau despre himere juridice
Non-Fungible Tokens As Legal Chimeras

Asist. univ. drd. **Despina-Martha Ilucă**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Drd. **Ramona-Daniela Stângaciu**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Se admite că noțiunea de NFT reprezintă un acronim pentru ‘non-fungible token’ și are rolul de a desemna un token virtual, nefungibil, nealterabil și care este creat pentru a îndeplini rolul de certificat digital care atestă „proprietatea” cu privire la o versiune digitală a unui bun. Mecanismul de funcționare al acestui token are la bază aceleași fundamente precum cele care asigură existența și funcționarea monedelor virtuale de tipul bitcoin, ethereum, cardano, dogecoin, libra, și anume tehnologia blockchain. Totuși, există particularități imprimate de intenția de a crea, de această dată, un token nefungibil, spre deosebire de monedele anterior amintite. Prin intermediul prezentului studiu ne propunem să conturăm aspecte privind definirea noțiunii de NFT, mecanismul de funcționare, configurarea pieței de NFT-uri și, mai ales, calificarea juridică a operațiunilor prin care se tranzacționează NFT-uri, în special în contextul în care aceste token-uri pot constitui mijloace prin care se vând opere de artă digitală pe o piață deosebit de dinamică.

Abstract: It is acknowledged that NFT is an acronym for non-fungible token and it designates a virtual token, non-fungible, unchangeable, with the role of a digital certificate, serving as proof of ownership regarding a digital version of an asset. The operating mechanism of this token is the same as that which ensures the existence and functioning of cryptocurrencies such as bitcoin, ethereum, cardano, dogecoin, libra, more precisely, the blockchain technology. Nevertheless, there are certain particularities determined by the intention to create a non-fungible token, in contrast to the aforementioned cryptocurrencies. Through the present study, we aim to outline aspects regarding the definition of an NFT, its operating mechanism, the structure of the market for NFTs, and, especially, the legal nature of the operations through which NFTs are traded - all of these mostly in the context in which such tokens can be a mean of selling digital artwork in a highly dynamic market.

Competența trans-teritorială în epoca interacțiunilor virtuale
Trans-territorial Jurisdiction in the Age of On-line Interactions

Conf. univ. dr. **Bogdan Radu Bobei**
Facultatea de Drept, Universitatea din București

Rezumat: Conceptul de „trans-teritorialitate” a devenit familiar în contemporanul discurs juridic. Dezvoltarea acestui concept poate fi atribuită interacțiunilor on line. Unul din palierele acestei dezvoltări implică, inevitabil, noțiunea competenței trans-teritoriale. „Competența înseamnă putere” este una din ideile vehiculate în anul 1913. Era vorba despre puterea statelor-națiune. Aceeași idee a inspirat soluția pronunțată în bine-cunoscutul litigiu Lotus (1927) soluționat de Curtea Permanentă de Justiție Internațională. Astăzi, în 2021, „competența înseamnă, de asemenea, putere”. De data asta, este vorba și despre puterea actorilor privați. Această putere este sursa competenței trans-teritoriale exercitate de instanțele locale de judecată.

Abstract: The concept of ‘trans-territoriality’ has become familiar to the contemporaneous legal discourse. The development of this concept might be attributed to the on-line interactions. One of the levels of such development inevitably involves the notion of trans-territorial jurisdiction. ‘Jurisdiction means power’ is one of the ideas spread in 1913. It has been about the power of the nation-States. The same idea inspired the award rendered in the well-known case Lotus (1927) ruled by the Permanent Court of International Justice. Today, in 2021, ‘Jurisdiction means power too’. This time it is also about the power of the private actors. Such power is the source of the trans-territorial jurisdiction exercised by the local courts.

Arma secreta a concurentilor: cuvintele cheie pentru SEO
The Secret Weapon of the Competitors: the Keywords for SEO

Conf. univ. dr. **Lucia Irinescu**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Motor de căutare, SEO și cuvinte cheie: aceștia sunt termeni care contribuie direct la succesul unei afaceri pe internet. Identificarea ușoară online și captarea traficului utilizatorilor de Internet sunt probleme cheie pentru toate companiile cu prezență digitală. Prin urmare, optimizarea vizibilității sale în paginile de căutare necesită optimizarea motoarelor de căutare (optimizarea motoarelor de căutare sau SEO), dar și crearea strategiilor de achiziție a traficului cu cuvinte cheie. Gigantul american Google, care deține supremația în materia motoarelor de căutare, este totodată, și campion al amenzilor încasate pentru acte de concurență neloială pe platformele digitale.

Abstract: Search engine, SEO and keywords: these are terms that directly contribute to the success of an internet business. Easy online identification and capturing Internet user traffic are key issues for all companies with a digital presence. Therefore, optimizing its visibility in search pages requires search engine optimization (search engine optimization or SEO), but also the creation of strategies to acquire keyword traffic. The American giant Google, which holds the supremacy in the field of search engines, is also the champion of the fines collected for acts of unfair competition on digital platforms.

Suveranitatea digitală - viitorul spațiului virtual?
Is Cyber Sovereignty the Future of Cyberspace?

Lect. univ. dr. **Carmen Moldovan**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Conceptul de suveranitate digitală a fost promovat intens de către China și Federația Rusă și se dorește a fi o transpunere a în mediul virtual a principiului suveranității din dreptul internațional public. De esența sa este opoziția față de ideea libertății internetului în lipsa reglementărilor din partea statelor. Prezenta lucrare își propune să exploreze, dintr-o perspectivă critică, principalele trăsături și implicații ale suveranității digitale, prin trimitere la principiile dreptului internațional. Până în prezent, la nivelul ONU s-a cristalizat concluzia aplicabilității principiilor dreptului internațional în Cyberspace (inclusiv a principiului suveranității), însă nu este clar dacă aplicarea acestora se realizează în aceeași parametri și având același sens ca în spațiul fizic.

Abstract: Cybersovereignty is a concept highly supported by China and the Russian Federation, considering it as an application of the principle of state sovereignty. In essence, it is opposed to the idea of an open Internet outside State regulations. The aim of this paper is to critically explore the main features and implications of the concept of Cybersovereignty by reference to the basic principle of sovereignty in International Law. At this date, within the United Nations the conclusion of specialized working groups is that principles and norms of International Law are applicable in Cyberspace. However, it is far from clear if the same parameters and meaning as in the physical space are applicable.

Dreptul algorithmic
Algorithmic Law

Silvia Uscov, Avocat
Baroul București

Rezumat : Dreptul este un set de reguli de conviețuire socială, așa cum contractul este un set de reguli prin care părțile stabilesc regulile raportului juridic respectiv. Este firesc să ne putem întreba dacă normele juridice sau clauzele contractuale pot fi „traduse” într-un limbaj de programare care să ofere soluția algoritmică la o problemă juridică, iar „dacă” răspunsul este pozitiv, „atunci” care sunt limitele acestei noi posibilități, evaluând potențialele riscuri pe care le implică o astfel de operațiune.

Abstract: The law is a set of rules of social coexistence, just as the contract is a set of rules by which the parties establish the rules of the respective legal relationship. It is natural to ask ourselves whether legal rules or contractual clauses can be "translated" into a programming language that provides the algorithmic solution to a legal problem, and "if" the answer is positive, "then" what are the limits of this new possibility, assessing the potential risks involved in such operation.

Natura și impozitarea veniturilor provenite din activitatea de streaming
The Nature and the Taxation of Income from Streaming Activity

Marius-Cosmin Macovei, Consilier juridic
Asociația Profesională Colegiul Consilierilor Juridici din Iași

Asist. univ. drd. **Rareș-Vasile Voroneanu-Popa**
Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” Iași

Rezumat: Prezenta lucrare propune relevarea unor aspecte de drept fiscal privind natura și modul de impozitare a veniturilor realizate de persoanele fizice care pun la dispoziția consumatorilor conținut digital, în urma încheierii cu aceștia din urmă a unui contract de furnizare de conținut digital, pe scurt, activitatea de streaming. Cu toate că acest concept a apărut de acum aproape o sută de ani, streaming-ul a devenit un instrument des utilizat după anii 2000 în ultimii în industria jocurilor video, muzică, televiziune și radio. În ultimii ani însă, cu precădere în anul 2020, a devenit o sursă importantă de venit pentru diverse categorii de persoane, activă pentru unele, ajungând să fie un loc de muncă, sau pasivă, ca hobby. Creșterea considerabilă a acestora, implicit și a cuantumului veniturilor realizate poate ridica probleme însă, precum dacă și în ce mod pot fi impozitate, date fiind formele de obținere a lor.

Abstract: This paper proposes to reveal some aspects of tax law regarding the nature and method of income taxation made by individuals who provide consumers with digital content, following the conclusion with the latter of a contract for the supply of digital content, in short, the activity of streaming. Although this concept appeared almost a hundred years ago, streaming has become a tool often used since the late 2000s in the video game, music, television and radio industries. In recent years, however, especially in 2020, it has become an important source of income for various categories of people, active for some, becoming a job, or passive, as a hobby. However, the considerable increase of them, implicitly and of the amount of realized incomes can raise problems, as well as if and in what way they can be taxed, given the forms of obtaining them.

Portabilitatea datelor cu caracter personal: efecte de tip insular vs. efecte de tip arhipelag
Portability of Personal Data: Insular Effects vs. Archipelago Effects

Lect. univ. dr. **Juanita Goicovici**

Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Rezumat: Studiul abordează problematica portabilității datelor cu caracter personal, în perimetrul exercitării dreptului persoanei vizate de acces la datele cu caracter personal colectate și prelucrate de către operatorii de date cu caracter personal, astfel cum este conturat în textul art. 15 din Regulamentul General nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Exercițarea dreptului la portabilitatea datelor cu caracter personal nu implică doar efecte insulare, ci antamează efecte de tip arhipelag, prin prisma faptului că se poziționează în prima linie a exercitării efective a altor drepturi esențiale ale persoanei vizate, în optica dispozițiilor GDPR, condiționând implicit, într-o măsură considerabilă, exercitarea dreptului de acces la datele cu caracter personal, dreptul la rectificare a datelor cu caracter personal și dreptul de a se opune prelucrării datelor cu caracter personal. Controlul exercitat de persoana vizată asupra prelucrării datelor cu caracter personal și participarea activă a persoanei vizate la actualizarea preferințelor sale în ceea ce privește consimțământul la prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv decizia de a transfera datele cu caracter personal către un alt operator își găsesc expresia normativă în binomul reprezentat de dreptul de acces al persoanei vizate și dreptul la portabilitatea datelor. Portabilitatea datelor necesită punerea în aplicare a standardelor tehnice pertinente, în ceea ce privește adecvarea mecanismului care vizează facilitarea transferului de date între operatori, inclusiv prin prisma capacității de a exporta datele utilizatorului într-un fișier digital accesibil utilizatorului, promovând astfel interoperabilitatea, precum și facilitarea identificării datelor și controlul efectiv al persoanei vizate asupra procesării datelor cu caracter personal.

Abstract: The study addresses the issue of the personal data portability, in the perimeter of the exercising of the data subject's right of access to personal data collected and processing by personal data controllers, as outlined in the text of art. 15 of Regulation no. 679 of 27 April 2016 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data. The exercise of the right of personal data portability does not imply merely insular effects, since it consequentially engages archipelago effects, as it is at the forefront of the effective exercise of other essential rights of the data subject, in the light of the GDPR provisions, implicitly conditioning, to a considerable extent, the exercise of the right of access to personal data, the right to rectification of personal data and the right to oppose the processing of personal data. The subject's control exercised over the personal data processing concerning the active participation of the data subject in updating his / her preferences in terms of consenting to personal data processing, including the decision to port the personal data to another controller find their normative expression in the binomen represented by the data subject's right of access and the right of data portability. Data portability requires the implementing of pertinent technical standards, in terms of adequacy and appropriateness of mechanism aimed at the facilitating of the transfer from one data controller to another, such as the ability to export user data into a user-accessible local file, thus promoting interoperability, as well as facilitating searchability and data subject's effective control over data processing.

Protecția datelor cu caracter personal și serviciile digitale - perspective ale Uniunii Europene
Data Protection and Digital Services - European Union Perspectives

Drd. Andreea Șerban

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Cláudio Barbosa Teixeira

Master in European Law (LLM), College of Europe

Master in Public International Law and EU Law, University of Coimbra

Rezumat: Uniunea Europeană face noi pași pentru reglementarea spațiului digital. În urma adoptării Regulamentului general privind protecția datelor (GDPR), Comisia Europeană lansează două noi propuneri de regulament care vizează reglementarea mediului online, Actul legislativ privind serviciile digitale și Actul legislativ privind piețele digitale, cu scopul de a crea un mediu online mai sigur, în care drepturile fundamentale ale utilizatorilor să fie protejate. Cu toate acestea, există în continuare dezbateri privind modul în care prevederile acestor regulamente vor fi coroborate cu GDPR. În prezentul studiu, vom urmări potențialul impact al noilor propuneri legislative europene asupra normelor privind protecția datelor cu caracter personal.

Abstract: The EU is taking further steps towards the regulation of the digital space. Following on the adoption of the General Data Protection Regulation (GDPR), the European Commission now proposes two new regulation proposals aimed at regulating online markets, the Digital Services Act and Digital Markets Act, aiming to create a safer online environment, where fundamental rights of users are protected. However, it is still up for discussion how these proposals will articulate with GDPR provisions. In this study, we shall discuss the potential impact on data protection rules of the latest EU legislative push and how it intends to balance new horizontal regulation for digital markets with already existing legislation, namely on data protection.

Aspecte teoretice și jurisprudentiale privind respectarea GDPR la încheierea și executarea unui contract
Theoretical and Jurisprudential Aspects Regarding GDPR Compliance When Concluding or Performing a Contract

Lect. univ. dr. **Mirela Carmen Dobrilă**
Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Dreptul la protecția datelor cu caracter personal reprezintă un drept fundamental care trebuie protejat la nivel european și la nivel global, iar Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016, Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD/GDPR), a reformat cadrul destinat să asigure protecția datelor cu caracter personal, asigurând repere clare și certitudine cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal ale persoanelor în condiții de siguranță. În articol sunt analizate condițiile care trebuie respectate, conform RGPD/ GDPR pentru prelucrarea datelor cu caracter personal atunci când temeiul legal al prelucrării este articolul 6 alin. 1 litera b din RGPD/ GDPR, adică atunci când sunt prelucrate datele cu caracter personal este necesară pentru a executa unui contract la care persoana vizată este parte sau pentru a face demersuri la cererea persoanei vizate înainte de încheierea unui contract, cu unele corelații și cu alte temeuri legale pentru prelucrare; în articol sunt indicate și unele repere din jurisprudența europeană relevantă în acest sens.

Abstract: The right to the protection of personal data is a fundamental right that must be protected at European and global level, and Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016, General Regulation on Data Protection (RGPD / GDPR), reformed the framework regarding the protection of personal data, ensuring clear conditions of processing and certainty for the processing of personal data of persons in safe conditions. The article analyzes the conditions to be met, according to the RGPD / GDPR for the processing of personal data when the legal basis for the processing is Article 6 (1) (b) of the RGPD / GDPR, ie when the processing of personal data is necessary to perform a contract to which the data subject is a party or to take action at the request of the data subject before concluding a contract, with some correlations and other legal grounds for processing; the article also highlights some relevant European case law.

Directiva NIS: dezvoltarea unei reglementări-cadru privind securitatea informațiilor din UE
The NIS Directive: Developing the EU Cybersecurity Regulatory Framework

Dr. Ștefan Răzvan Tataru, cadru didactic asociat
FEEA, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Ultimele decenii sunt caracterizate prin digitalizare și inovare tehnologică, evoluție care a determinat atât eficientizarea activităților economice dar și riscuri asupra securității informațiilor de afaceri și a datelor cu caracter personal. Directiva (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice – Directiva NIS - vizează protejarea infrastructurilor critice și digitale pentru asigurarea funcționării sistemelor considerate esențiale pentru populație, stabilind în sarcina operatorilor de servicii esențiale și a furnizorilor de servicii digitale obligația de a implementa măsuri minime de protecție corelate cu riscurile la securitatea sistemelor informatice. În prezentul studiu ne propunem să analizăm modul în care Directiva NIS impactează afacerile și, totodată, să evaluăm interacțiunea prevederilor acesteia cu cele ale Regulamentului UE 2016/679 - Regulamentul general privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR).

Abstract: The last decades are characterized by digitalization and technological innovation, an evolution that has determined both the efficiency of economic activities and risks on the security of business information and personal data. Directive (EU) 2016/1148 concerning measures for a high common level of security of network and information systems - the NIS Directive - aims to protect critical and digital infrastructures to ensure the functioning of systems considered essential for the population, laying down essential service operators and digital service providers the obligation to implement minimum protection measures related to the risks to the security of information systems. In this study we aim to analyze how the NIS Directive impacts business and, at the same time, to evaluate the interaction of its provisions with those of EU Regulation 2016/679 - General Regulation on the protection of personal data (GDPR).

Înșelăciunea prin intermediul sistemelor informatice. Dificultăți în încadrarea juridică
Misrepresentation by Cyber Means. Interference Between Multiple Crimes

Drd. **Mihnea Valentin Stoicescu**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Evoluția continuă a tehnologiei a creat și persistă în a crea mediul propice dezvoltării de noi metode de înșelare a încrederii. În aceste condiții, legiuitorul penal român a depus eforturi în a ține pasul cu noile realități, sens în care au fost incriminate o serie de noi infracțiuni dedicate utilizării frauduloase a sistemelor informatice, infracțiuni care se suprapun însă parțial cu infracțiunile tradiționale. Spre exemplu, această problemă s-a observat cel mai clar în cazul fraudei informatice și a înșelăciunii în ipoteza în care sistemele informatice sunt utilizate, într-o anumită măsură, pentru inducerea în eroare a subiectului pasiv. Ne punem astfel întrebarea unde ar trebui făcută delimitarea între o înșelăciune comisă prin mediul online și o infracțiune complet nouă, specifică criminalității informatice.

Abstract: The continuous evolution of technology created the perfect environment for the development of new methods of committing frauds. As such, the Romanian criminal law has been struggling on keeping up with the new types of cases arising and several new crimes have been regulated. This caused several interferences between the new crimes specifically targeting the fraudulent usage of cyber space and the traditional crimes, like misrepresentation, where cyber means have been used to some extent in order to mislead the victim. Where should we draw the line between a new method of misrepresentation and a completely new crime specifically aiming for cyber fraud?

Aspecte penale în hărțuirea electronică
Criminal Aspects in Electronic Harassment

Drd. Maria-Ramayana Nesvadba

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: În România, relativ recenta criminalizare a hărțuirii prin mijloace electronice se limitează la domeniul cyberbullyingului sau al violentei domestice (art. 208 din Codul Penal, Legea 106/2020), lasând fără reglementare spații ce reclama din ce în ce mai insistent trasarea unor granițe între licit și ilicit, ca urmare a evoluției galopante a tehnologiilor emergente, perspectivei de structurare a internetului bunurilor și corpurilor și a sporirii riscului în rețea pe fondul conturării oportunităților de folosire a acestor medii într-un real război cybernetic, nu doar împotriva națiunilor sau a entităților economice structurate juridic, ci chiar a subiecților de drept individual determinați, ca persoane țintă. Recentă revenire în spațiul public (îndeosebi în sferele diplomatice , fără a se limita însă la acestea) a dezbaterilor despre Sindromul Havana, interesul crescut al forțelor militare pentru neuroștiințe și proiectarea armelor scalare, în antamarea conflictelor militare ale viitorului, în care nu va mai fi loc pentru arme convenționale, readuce în dezbaterile academice psihotronica, nu atât sub aspectul detaliilor tehnologice specifice, ci sub cel al insuficienței sale reglementări, îndeosebi în identificarea și trasarea coordonatelor necesare disocierii conduitei licite de cea cu valențe penale, nu doar în ce privește dreptul penal material, ci și dreptul procesual penal, îndeosebi sub aspectul trasabilității dintre originarea conduitei ilicite și rezultatul pericului produs (prin vătămarea valorilor sociale ocrotite de legea penală), întrucât pătrundem într-un spațiu al activității umane posibil ilicite în care instrumentele clasice puse la dispoziția anchetatorilor , în capitolul probatoriilor, nu mai sunt relevante. Lucrarea își propune să anticipeze soluții de reglementare, prin analiza tendințelor observabile în această materie în legislația și jurisprudența altor state, cu precădere la nivel european, fără a se rezuma la acestea.

Abstract: In Romania, the relatively recent criminalization of harassment by electronic means is limited to the field of cyberbullying or domestic violence (art. 208 of the Criminal Code, Law no.106/2020), leaving without law and regulations increased spaces which are claiming insistently that boundaries between legal and illegal be drawn , as a result of the rampant evolution of emerging technologies, especially the prospect of structuring the Internet of the goods and the bodies and the escalating risk of network amid opportunities to use these environments in a real cyber war, not only against nations or legally structured economic entities, but even against determined individual subjects of law, as targeted persons. The recent come back in the public eye (especially in the diplomatic spheres, but not limited to them) of the debates on Havana Syndrome, the increased interest of military forces for neuroscience and the design of scalar weapons, anticipating future military conflicts, in which there will be no room for conventional weapons, brings back the psychotronic in the academic debate, not so much in terms of specific technological details, but in terms of its insufficient regulation, especially in identifying and drawing the coordinates necessary to dissociate the criminal valences of such an activity, not only regarding the material criminal law, but also the criminal procedural law, especially in terms of traceability between the origin of the illicit conduct and the result of the danger produced (by harming the social values protected by criminal law), as we enter a space of a possible illicit human activity, in which the classical instruments made available to investigators, concerning their probation and evidence, are no longer relevant. The paper aims to anticipate regulatory solutions, by analyzing the trends observable in this matter in the legislation and jurisprudence of other states, especially at European level, without being limited to them.

Aspecte de drept comparat privind metodele speciale de supraveghere sau cercetare utilizate în lupta împotriva criminalității informatice în legislația din România și Republica Moldova
Aspects of Comparative Law Regarding the Special Methods of Surveillance or Research Used in the Fight Against Computer Crime in the Legislation of Romania and the Republic of Moldova

Drd. Vasile Popa
Universitatea de Stat din Moldova

Rezumat: În ultimii ani, favorizată și de situația pandemică, s-a observat că în timp ce lumea digitală aduce beneficii enorme, creează și mari vulnerabilități. Incidentele din spațiul virtual sunt în creștere la un nivel alarmant și ar putea perturba furnizarea de servicii esențiale, prin amenințări cu origini diferite, îndreptate atât asupra persoanelor fizice cât și juridice. Internetul, ca instrument principal al criminalității informatice, prezintă o infinitate de utilizări, ceea ce duce în mod inevitabil la diversificarea formelor de manifestare a fenomenului. Menținerea unei siguranțe în mediul informatic a devenit o prioritate a securității tuturor statelor, care potrivit convențiilor și tratatelor internaționale se poate realiza prin, cunoașterea, prevenirea și contracararea atacurilor și amenințărilor, precum și prin diminuarea vulnerabilităților infrastructurilor cibernetice în scopul gestionării eficiente a tuturor riscurilor la adresa securității acestora, prevenirea și combaterea criminalității informatice și nu în ultimul rând apararea cibernetică. Contribuția în săvârșirea faptelor penale la mijloacelor informatice, au motivat reglementarea unor procedee probatorii speciale, adaptate la lumea în care trăim, a căror utilizare facilitează procesul de tragere la răspundere penală a persoanelor care comit infracțiuni.

Abstract: In recent years, also favoured by the pandemic situation, it has been observed that while the digital world brings enormous benefits, it also creates great vulnerabilities. Incidents in the virtual space are growing at an alarming level and could disrupt the provision of essential services, through threats with different origins, aimed at both individuals and legal entities. The Internet, as the main tool of cybercrime, has an infinite number of uses, which inevitably leads to the diversification of the manifestations of the phenomenon. Maintaining security in the IT environment has become a priority for the security of all states, which according to international conventions and treaties can be achieved by knowing, preventing and countering attacks and threats, as well as by reducing the vulnerabilities of cyber infrastructures in order to effectively manage all risks. addressing their security, preventing and combating cybercrime and last but not least cyber defence. The contribution in committing the criminal acts to the computer means, motivated the regulation of special evidentiary procedures, adapted to the world in which we live, whose use facilitates the process of prosecuting the persons who commit crimes.

Provocări tehnologice în crearea standardelor pentru analiza amprentelor digitale
Technological Challenges in Creating Standards for Fingerprint Analysis

Lect. univ. dr. **Ancuța Elena Franț**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Rezumat: Este cunoscut faptul că analiza amprentelor este o metodă care poate duce la identificarea corectă a unei persoane. Este mai puțin cunoscut faptul că acuratețea acestei metode este pusă în pericol, atunci când se utilizează tehnologia digitală pentru a stoca și a compara informații cu privire la amprente. Utilizarea tehnologiei în analiza amprentelor este foarte importantă, deoarece permite diverse activități care sunt vitale pentru o anchetă penală, de exemplu comparația între o anumită amprentă, găsită la locul crimei, și amprente stocate în baze de date. Cu toate acestea, stocarea amprentelor prin utilizarea inteligenței artificiale nu este o sarcină simplă, deoarece informațiile trebuie protejate de potențiale amenințări. O modalitate simplă de a proteja informațiile referitoare la amprente este de a cripta informațiile, dar aceasta înseamnă că, atunci când informațiile sunt transferate, receptorul trebuie să aibă cheia corespunzătoare pentru a decripta informațiile. Acest lucru duce la necesitatea unui algoritm standard, care trebuie utilizat atât de expeditor, cât și de receptor. Această lucrare analizează provocările creării unui astfel de algoritm standard și evaluează implicațiile standardizării în ceea ce privește utilizarea amprentelor în identificarea criminalistică.

Abstract: It is widely known that the analysis of fingerprints is a method which can lead to the correct identification of a person. It is lesser known that the accuracy of this method is endangered, when it comes to using digital technology, in order to store and compare information regarding fingerprints. The use of digital technology in analysing fingerprints is very important, because it enables various activities which are vital for a criminal investigation, for example the comparison between a certain fingerprint, found at crime scene, with the fingerprints which are stored in databases. However, storing fingerprints in a digital form is not a simple task, as the information must be protected from potential threats. A simple way to protect the information regarding fingerprints is to encrypt the information, but this means that, when information is transferred, the receptor must have the appropriate key, in order to decrypt the information. This leads to the necessity of a standard algorithm, which must be used by both the sender and the receiver. This paper analyses the challenges of creating such a standard algorithm and assesses the implications of standardization in fingerprinting.

CONTACT US

conferinta.pjai@gmail.com